

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie pilotowania pojazdów nienormatywnych stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 64i ust. 2 *ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym* (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Mając na uwadze potrzebę określenia szczegółowych warunków i sposobu pilotowania pojazdów nienormatywnych oraz wyposażenia i oznakowania pojazdów wykonujących pilotowanie, niezbędnym jest dookreślenie w przepisach rozporządzenia czynności wykonywanych na drodze przez pilota korzystającego z pojazdu wykonującego pilotowanie, które mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa ruchu drogowego podczas przejazdu pojazdu jako pilotowanie oraz wskazanie pojazdu wykonującego pilotowanie, iż jest nim odpowiednio wyposażony i oznakowany pojazd samochodowy, przy którego użyciu pilot zabezpiecza przejazd pojazdu nienormatywnego lub kolumny pojazdów nienormatywnych.

Przepisy *ustawy* nakładają wymóg pilotowania przejazdu pojazdu nienormatywnego, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 3 *ustawy*, gdy wymiary pojazdu przekraczają co najmniej jedną z następujących wielkości: długość - 23,00 m, szerokość - 3,20 m, wysokość - 4,50 m lub rzeczywistą masę całkowitą - 60 t. Przepisy projektu stanowią, że w takim przypadku pojazd nienormatywny powinien być pilotowany przez jeden pojazd wykonujący pilotowanie oraz doprecyzowują wymagania w tym zakresie, wprowadzając warunek pilotowania pojazdu nienormatywnego, jeżeli jego wymiary przekraczają: długość - 30,00 m, szerokość - 3,60 m lub wysokość - 4,70 m, przez dwa pojazdy wykonujące pilotowanie, poruszające się z przodu i z tyłu pojazdu. W przypadku pojazdu nienormatywnego o rzeczywistej masie całkowitej znacznie przekraczającej 60t, lecz nie przekraczającego wyżej wymienionych wymiarów (długość - 30,00 m, szerokość - 3,60 m lub wysokość - 4,70 m), może być wymagane pilotowanie pojazdu nienormatywnego przez dwa pojazdy wykonujące pilotowanie, poruszające się z przodu i z tyłu pojazdu.

Ponadto, pojazdy nienormatywne poruszające się w kolumnie powinny być pilotowane przy użyciu dwóch pojazdów wykonujących pilotowanie, poruszających się na początku i końcu kolumny.

Przepis § 3 ust. 1 projektu rozporządzenia wskazuje, iż pojazdem wykonującym pilotowanie może być pojazd samochodowy o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t o rodzaju nadwozia BB, AF lub AG i wysokości, bez uwzględnienia wysokości oznaczeń o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, co najmniej 1,70 m. Zasadnym jest doprecyzowanie rodzaju nadwozia pojazdu pilotującego przy jednoczesnym ograniczeniu katalogu możliwych nadwozi - do nadwozi o kodzie homologacyjnym BB (VAN), AF (pojazd wielozadaniowy) oraz AG (pick-up) oraz jednoczesnym wymogiem minimalnej wysokości pojazdu 1,7 m. Wskazana w tym przepisie wysokość pojazdu pilotującego przejazd pojazdu nienormatywnego spowoduje właściwe rozpoznawanie pojazdu wykonującego pilotowanie przez innych uczestników ruchu drogowego, a w konsekwencji właściwe wykonywanie wysyłanych poleceń, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Wysoki poziom bezpieczeństwa w ruchu drogowym podczas przejazdu pojazdu nienormatywnego zapewnić będzie pilot. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie jest to osoba odpowiedzialna za zapewnienie bezpieczeństwa i minimalizację utrudnień w ruchu drogowym w czasie przejazdu takiego pojazdu pilotowi, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 12 i ust. 3a, *ustawy* nadaje się uprawnienia do dawania poleceń lub sygnałów uczestnikom ruchu lub innej osobie znajdującej się na drodze, a przepisy projektu rozporządzenia konkretyzują obowiązki pilota podczas pilotowania pojazdu nienormatywnego. Podczas pilotowania pojazdu nienormatywnego pilot zapewnia właściwą organizację przejazdu tego pojazdu, zgodnie z warunkami zawartymi w zezwoleniu na przejazd pojazdu nienormatywnego oraz sprawuje

bezpośredni nadzór nad przejazdem pojazdu nienormatywnego w czasie jazdy i na postoju. Ponadto, do obowiązku pilota należą czynności związane z kierowaniem ruchem drogowym w niezbędnym zakresie określonym przepisami o kierowaniu ruchem, a także podjęcie decyzji o wstrzymaniu pilotowania w razie powstania istotnego utrudnienia w ruchu drogowym lub zagrożenia bezpieczeństwa tego ruchu.

W projekcie rozporządzenia zostało określone jakie ma być wyposażenie i oznakowanie pojazdu wykonującego pilotowanie, co ułatwi rozpoznawalność przejazdu pojazdu nienormatywnego przez innych uczestników ruchu drogowego oraz zachowanie właściwego poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego podczas takiego przejazdu. Dla spełnienia wyżej wymienionych wytycznych pojazd wykonujący pilotowanie ma być oznaczony napisem „PILOT” na białym tle i pasy barwy białej i czerwonej umieszczone na przedniej masce pojazd, na przednich bocznych drzwiach pojazdu oraz na klapie tylnej lub drzwiach tylnych pojazdu, których wzory określa załącznik do rozporządzenia.

Pojazd wykonujący pilotowanie ma być wyposażony w dwa światła błyskowe barwy żółtej, umieszczone na dachu pojazdu wykonującego pilotowanie, symetrycznie względem podłużnej osi symetrii pojazdu, w jednej linii ze światłem barwy białej lub żółtej samochodowej z napisem „PILOT” barwy czarnej. Wysyłane sygnały świetlne mają być widoczne ze wszystkich stron pojazdu z odległości co najmniej 150 m przy dobrej przejrzystości powietrza i nie mogą powodować oślepiania innych uczestników ruchu. Niezbędnym wyposażeniem pojazdu wykonującego pilotowanie przejazdu pojazdu nienormatywnego jest światło barwy białej lub żółtej samochodowej z napisem „PILOT” barwy czarnej, umieszczone na dachu pojazdu, pojazdu wykonującego pilotowanie, w jednej linii i pomiędzy światłami błyskowymi barwy żółtej, przy czym dopuszcza się umieszczenie tych światel w jednej lampie zespolonej. Napis „PILOT” ma być widoczny z przodu pojazdu z odległości co najmniej 50 m przy dobrej przejrzystości powietrza.

Ponadto pojazd wykonujący pilotowanie ma być wyposażony w dwa światła umieszczone z przodu pojazdu oraz dwa światła umieszczone z tyłu pojazdu posiadające możliwość wysyłania przerywanego strumienia światła barwy żółtej które mają być umieszczone symetrycznie względem podłużnej osi symetrii pojazdu na wysokości od 0,25 m do 1,5 m, odległość pomiędzy nimi nie może być mniejsza niż 0,6 m. Wysyłane sygnały świetlne mają być widoczne z przodu pojazdu z odległości co najmniej 150 m przy dobrej przejrzystości powietrza i nie mogą powodować oślepiania innych uczestników ruchu. Mają one działać tylko wówczas, gdy włączone są światła błyskowe na dachu pojazdu oraz światło z napisem „PILOT”.

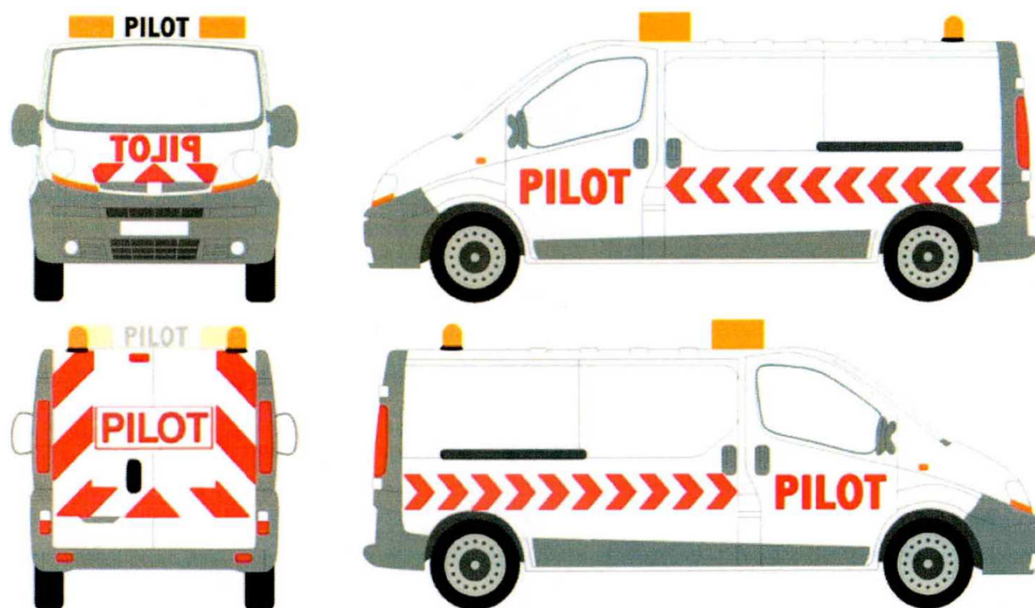
Pojazd wykonujący pilotowanie pojazdu nienormatywnego ma być wyposażony także w środki bezpośredniej łączności radiowej z pojazdami pilotowanymi, w tym co najmniej jedno urządzenie przenośne umożliwiające bezpośrednią łączność radiową z poza pojazdu wykonującego pilotowanie (z łączności przez telefon komórkowy), urządzenie nagłaśniające. Ponadto pojazd wykonujący pilotowanie przejazdu pojazdu nienormatywnego ma być wyposażony w co najmniej 4 pachołki drogowe w kształcie stożka o minimalnej wysokości 540 mm posiadające odblaskowe pasy poziome, tarczę do zatrzymywania pojazdów, latarkę wyposażoną w światło barwy czerwonej do dawania sygnałów innym uczestnikom ruchu drogowego podczas ograniczonej widoczności lub zmniejszonej przejrzystości powietrza oraz wysokościomierz o możliwości pomiaru wysokości co najmniej 5 m i taśmę mierniczą o zakresie pomiaru co najmniej 30 m. Dodatkowym wyposażeniem pojazdu wykonującego pilotowanie może być dodatkowe światło barwy białej lub żółtej selektywnej, umieszczone na zewnątrz i umocowane w sposób umożliwiający zmianę kierunku świetlnego (szperacz); światło to ma być włączane i wyłączane niezależnie od innych światel.

W załączniku do projektu rozporządzenia umieszczone zostały wzory oznakowania elementów pojazdu wykonującego pilotowanie. Został określony wzór napisu „PILOT” na białym tle oraz pasy białe i czerwone umieszczane na masce przedniej, na bokach pojazdu, na klapie tylnej lub drzwiach tylnych

pojazdu. Pojazd wykonujący pilotowanie ma mieć umieszczony na masce przedniej, na drzwiach przednich bocznych na klapie tylnej lub drzwiach tylnych pojazdu napis „PILOT” na białym tle oraz pasy barwy białej i czerwonej. Napis „PILOT” ma być barwy czerwonej wykonany na białym tle z materiału odblaskowego zgodnie z zasadami liternictwa określonymi przepisami załącznika nr 1 do *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach* (Dz. U. 2019 r. poz. 2311, z późn. zm.). Napis „PILOT” na białym tle na masce przedniej ma być umieszczony symetrycznie względem podłużnej osi symetrii, w sposób możliwie najbardziej widoczny z przodu pojazdu, nad pasami, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 2 projektu rozporządzenia. Napisy „PILOT” na białym tle na drzwiach przednich bocznych pojazdu ma być umieszczone w ich centralnej części, na tej samej wysokości co pasy, o których mowa art. 3 ust. 2 pkt 2 w projekcie rozporządzenia, (w ich poziomej osi symetrii). Napis „PILOT” na białym tle, na klapie tylnej lub drzwiach tylnych pojazdu, ma być umieszczony na wysokości co najmniej 600 mm, centralnie w osi symetrii pionowej i poziomej.

Pasy na masce przedniej, na bokach pojazdu, na klapie tylnej lub drzwiach tylnych pojazdu mają być barwy białej i czerwonej, wykonane z materiału odblaskowego o wysokości od 150 mm do 200 mm i jednakowej szerokości od 210 mm 420 mm. Barwa biała i czerwona mają spełniać warunki techniczne określone przepisami technicznymi przywołanego powyżej *rozporządzenia z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach*. Pasy na masce przedniej ma mieć wysokość która wynosi od 210 mm 420 mm i mają pokrywać całą szerokość maski przedniej. Dolna krawędź pasów ma pokrywać się z dolną krawędzią maski przedniej. Pasy mają być ułożone pod kątem $45^{\circ} \pm 5^{\circ}$ symetrycznie względem osi symetrii i skierowane wierzchołkami ku górze. Pasy na bokach pojazdu ma być ułożone pod kątem $45^{\circ} \pm 5^{\circ}$ symetrycznie względem osi symetrii bocznej powierzchni i skierowane wierzchołkami w kierunku przodu pojazdu. Wysokość pasów ma wynosić od 210 mm 420 mm i mają one pokrywać co najmniej 80% długość każdego boku, przy czym do długości każdego boku nie jest wliczona długość drzwi przednich bocznych, na których pasy nie powinny być umieszczone. Pasy mają być umieszczone na wysokości od 400 mm do 1200 mm. Pasy na klapie tylnej lub drzwiach tylnych pojazdu mają być ułożone pod kątem $45^{\circ} \pm 5^{\circ}$ symetrycznie względem osi symetrii i skierowane wierzchołkami ku górze. Boczne zewnętrzne krawędzie pasów ma pokrywać się z bocznymi krawędziami klapy tylnej lub drzwi tylnych. Dolna krawędź pasów mają pokrywać się z dolną krawędzią klapy tylnej lub drzwi tylnych, a wysokość pasów przebiegających w dolnej części ma wynosić od 210 mm 420 mm. Górne krawędzie pasów umieszczonych po lewej i prawej stronie ma pokrywać się z górną krawędzią klapy lub drzwi tylnych. Odległość między wewnętrzną boczną krawędzią pasów przebiegających ku górze w lewej części pojazdu i wewnętrzną boczną krawędzią pasów przebiegających ku górze w prawej części pojazdu jest równa szerokości napisu pilot.

Przykład oznakowania pojazdu wykonującego pilotowanie przejazdu pojazdu nienormatywnego.

Projektowane rozporządzenie uchyli dotychczas obowiązujące rozporządzenie w tym zakresie, tj. *rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 23 maja 2012 r. w sprawie pilotowania pojazdów nienormatywnych* (Dz. U. poz. 629).

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia rozporządzenia - zgodnie z art. 4 ust. 1 *ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Wydłużony termin wejścia w życie przepisów rozporządzenia podyktowany jest potrzebą dostosowania pojazdu wykonującego pilotaż w zakresie posiadania odpowiedniego nadwozia, wysokości, oznaczeń oraz jego wyposażenia.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie mieć wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Jednocześnie należy wskazać, że nie stwierdzono możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu. Projektowane rozporządzenie nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

Stosownie do § 52 ust. 1 *uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny z dniem skierowania do uzgodnień i konsultacji publicznych.

Projektowane rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.